

PRIBIŠSKÉ **NOVINY**

PRIBIŠSKÉ NOVINY Č. 2/2016 | OBČASNÍK OBCE PRIBIŠ | ROČNÍK 2. | VYŠLO: 20. 12. 2016 | NÁKLAD: 140 KS | NEPREDAJNÉ

Tichá noc, svätá noc!

Všetko spí, všetko sní,

Sám len svätý bdie dôverný pár,

Stráži Dieťaťko, nebeský dar.

Sladký Ježiško spí, sní,

Nebesky ticho spí, sní.

PF 2017

Investícia roka

Škôlkari sú v nových priestoroch s. 5, 6

ÚVODNÉ SLOVO

Vážení spoluobčania, ani sme sa nenazdali a máme tu koniec roka 2016, počas ktorého sa udialo mnoho zmien, či už legislatívnych alebo obec-

ných. Niektoré boli pozitívne, iné zasa mali opačný, negatívny dopad na našu dedinu. Jednou z horších bolo zrušenie výzvy v rámci Programu rozvoja vidieka, v ktorej sme mali projekty na obnovu obecného úradu a výstavbu viacúčelového ihriska. Ohradili sa tým, že chcú finančné prostriedky spravodlivejšie prerozdeliť a garantujú, že výzva bude mierne upravená a opätovne vyhlásená v budúcom roku. Všetky podané projekty vraj budú automaticky akceptované. Pevne verím, že ministerka sľub splní a my sa opäť budeme môcť uchádzať o dotácie. V posudzovaní máme stále jeden projekt a to na rekonštrukciu cesty ku kostolu, čakáme na vy-

hodnotenie. Som však rád, že sa nám tento rok viac darili lepšie veci. S malými škôlkarmi sme úspešne začali nový školský rok vo vynovených priestoroch. S vašou pomocou sa obci podarilo znížiť náklady na odvoz komunálneho odpadu, čo sa odrazí v novom poplatku. Zapojili sme sa do projektu na výstavbu zberného dvora, uchádzame sa o peniaze na kúpu nového traktora. Obci naďalej pomáhajú nezamestnaní, ktorí sú nápomocní pri drobných remeselných prácach a starajú sa o vzhľad obce. Máme tiež za sebou vďaka vašej pomoci Mrkvárske hody. Budúci rok bude pre nás všetkých jubilejný. Pripomenieme si 450. výročie prvej písomnej zmien-

ky o Pribiši. Bude to veľké jubileum, ktorému budú zasvätené aj Mrkvárske hody. Verím, že aj s vašou pomocou to všetko dopadne výborne a toto výročie si patrične uctíme.

Blíži sa koniec roka a s ním aj jedny z najkrajších sviatkov v roku, Vianoce. Preto vám prajem veľa zdravia, šťastia, osobných a pracovných úspechov, veľa rodinnej pohody a Božieho požehnanie. Prajem vám, aby sa vám pokoj v duši, získaný prežitím vianočných sviatkov, preniesol do celého budúceho roku, aby sme hľadali cesty, ktoré nás spájajú a zabudli na cesty, ktoré nás rozdeľujú.

Rastislav Suroviak

Slovo na záver Roka milosrdenstva

Verím, že v závere mimoriadneho Roka Božieho milosrdenstva každý z nás má za čo ďakovať, a že osobitne každému z nás Nebeský Otec pripravil prekvapenia svojej milosrdnej lásky.

Božia tvár je tvárou milosrdného Otca, ktorý je stále trpezlivý. Jeho veľké milosrdenstvo spočíva v tom, že má trpezlivosť s každým z nás: chápe nás, načúva nám, nikdy sa neunaví, aby nám odpustil, ak sa vieme k nemu vrátiť s kajúcim srdcom. To skôr my sa unavíme prosiť o odpustenie.

Nemožno vyčíslit množstvo našich vnútorných oddaní sa Najvyššiemu vo forme modlitieb, dobrých skutkov, milodarov, pokorných znášaní krížov denných ťažkostí a chorôb i prejavov obety a almužny, ktoré sme v uplynulom roku zasvätili láske k Bohu a k blíznym. Navonok sme vyhľadávali bližšie i vzdialenejšie brány Božieho milosrdenstva s úmyslom prijať plnomocné odpustky s modlitbou na perách a kajúcim prechodom cez ne či už súkromne alebo v rámci spoločných farských aktivít. Cez brány veľkých rímskych bazilik prešlo 48 našich farníkov počas pútnického zájazdu po Veľkej noci. Na dekanátnu púť do Sanktuária v Smižanoch cestovalo 122 veriacich.

Prosbe 58 detí a mladých vyhovel kancelár biskupského úradu, keď im počas prázdninového výletu osobne otvoril bránu Božieho milosrdenstva v Spišskej katedrále. Aj 166 nadšených veriacich z Pucova, Pribiša a Pokryváča prosilo o Božiu milosť začiatkom októbra v Sanktuárii Božieho milosrdenstva v Krakove. Z príležitosti záveru mimoriadneho roka mnohí naši farníci zbožne ďakovali za udelené dary Božieho milosrdenstva na Brezovci počas svätej omše s otcom biskupom Mons. Štefanom Sečkom.

Zatvorenie svätých brán nebolo vykonané žiadnym gestom uzavretia, ale slávením svätých omší, v ktorých sa najviac prejavuje Božie milosrdenstvo k ľuďom, akoby sa symbolicky naznačilo, že Božie milosrdenstvo nezostane zatvorené, ale je vždy otvorené pre každého z nás.

Nech je otvorené aj počas nasledujúcich Vianoc. V nich privítame síce malé, ale Božími milosťami nesmierne štedré Božie Dieťa. Pri jeho jasličkách vám, moji milovaní farníci, vyprosujem zvlášť duchovné darčeky, v ktorých nech sa prejaví hojnosť rôznorodých prejavov Božieho milosrdenstva.

Peter Pitoniak, farár

Plánované investície

Medzi hlavné priority patrí dokončenie škôlky, zateplenie budovy a nová fasáda, úprava okolia, vybudovanie chodníkov. Na túto investíciu sa bude obec snažiť získať peniaze zo štátneho rozpočtu alebo iných zdrojov. V pláne má aj opravu cesty ku kostolu. V prípade úspešnosti potiahne asfaltový koberec až po dom smútku a opraví odvodňovacie kanály. Uchádza sa o dotáciu. Ak neuspeje, bude hľadať iné možnosti financovania. Ďalšie plány: oprava priepustu v časti Pod zraz, ktorý je v havarijnom stave, oprava podmočenej cesty v Bučine, oprava a zabezpečenie hlbokých kanalizačných šacht popri miestnych komunikáciách, zastrešenie šatňových priestorov na futbalovom ihrisku, osádzanie odvodňovacích žľabov, rozširovanie verejného osvetlenia, údržba a oprava oddychových zón v doline, osádzanie zvodidiel Košaris-ko, bezpečnostné zábradlia na mostoch. Menšie investície sa obec bude snažiť urobiť svojpomocne s obecnými pracovníkmi podľa rozpočtu. Čo nestihne, bude sa snažiť urobiť o rok.

Drobné investície uskutočnené v druhej polovici roka

Okrem najväčšej investície, ktorou bola prestavba starej školy na škôlku, obec investovala aj do menších akcií.

• Nový kríž na cintoríne

Na jeho výstavbe sa podieľali obec, pán farár Pitoniak, Amico drevo Oravský Podzámok a dobrovoľníci Ondrej Suroviak st., Lukáš Goga a ďalší. Okolie upravili pracovníci obce. Polo-

žili zámkovú dlažbu, osadili obrubníky. Drevom prispela firma Amico, prácou dobrovoľníci.

• Obnova schodov do cintorína

Schody boli v dezolátnom stave. Nanovo sa zašalovali a zabetónovali. Obec financovala práce z vlastného rozpočtu.

• V jeseni obec odvodnila materskú školu. Školský dvor má spád ku škole a tak sa voda

tlačila do kotolne. Bolo treba vykopáť odvodnenie, zasypať miesto štrkom a vložiť drenážnu rúru. Práce zvládli občinní pracovníci s využitím obecných strojov.

• Obec osadila pri hokejovom ihrisku unimobunku. Stará bola poškodená a nedala sa využívať. Zároveň osvetlila hokejové ihrisko novými ledkovými re-

flektormi na všetkých stĺpoch.

• Park je osvetlený vianočnými svetlami. Centrum je teraz živšie a krajšie.

• Ďalšie: oprava rigola pri hasičskej zbrojnici, kosenie cintorína, areálu škôlky, futbalového ihriska. Všetky práce sa obec snaží robiť s obecnými pracovníkmi zamestnanými cez úrad práce.

Medzi padlými boli aj dvaja Pribišania

Starosta Rastislav Suroviak sa s ďalšími občanmi zúčastnili 30. júla aktu položenía venca za padlých vojakov v prvej svetovej vojne. Na znak úcty k utrpeniu našich dedov miestni nadšenci postavili na vrchu Skura v okrese Humenné zvonice. Pomodliť k nej sa prišli okrem rímskokatolíckych kňa-

zov aj pravoslávni a gréckokatolícki duchovní.

V tamojších horách padli vo vojne aj dvaja Pribišania.

Jozef Suroviak zomrel 6. apríla 1915 v dedinke Dara, Juraj Kalina padol 7. apríla 1915 v obci Veľká Poľana.

Do 1. svetovej vojny bolo z územia dnešného Slovenska

zmobilizovaných v rokoch 1914-1918 približne 400-tisíc vojakov. Takmer 70-tisíc padlo v boji, približne rovnaký počet ľudí ostal trvalo zmrzačený.

Na spomínanom bojisku prežívali ťažké chvíle vojaci 71. pešieho pluku. V tomto regimente bola zastúpená každá obec z Oravy.

Poplatok za odpad zlacnie

Od prvého januára zlacnie poplatok za komunálny odpad z doterajších pätnásť eur na štrnásť.

Podarilo sa to vďaka lepšej separácii obyvateľov a žetónovému systému.

„Ak to pôjde takto aj naďalej, o rok môže byť poplatok ešte nižší,“ povedal starosta Rastislav Suroviak. „Vďaka patrí samozrejme predovšetkým ľuďom.“

Jedným dychom však starosta dodal, že ak začnú vznikať čierne skládky alebo stúpne množstvo komunálneho odpadu, odrazí sa to na výške poplatku.

Od nového roka budú platné nové, zelené žetóny. Harmonogram vývozu dostala každá domácnosť do schránky spolu s novinami. Harmonogram je dostupný aj na obecnej úrade.

Občania si môžu uplatniť zľavu na poplatku za komunálny odpad do konca januára 2017. Musia si však podať žiadosť s potrebnými prílohami. Kto to nestihne do avizovaného dátumu, zľavu nedostane.

Mikuláš obdaril aj deti v Pribiši

Svätý Mikuláš prišiel tento rok do kostola 4. decembra. Deti s animátorkou Jankou Zavodančíkovou pre neho pripravili bohatý program. Aj ostatní drobcí mu povedali aspoň básničku alebo zapievali pesničku. Mikuláš im za to nadelil kôš plný balíčkov so sladkosťami.

Spoločenská rubrika

Najstarší obyvateľ – Anton Mikulaj

Najstaršia obyvateľka – Mária Jurigová

Narodení od 30. 6. 2016 do konca roka 2016
Boris Kantár, Maximilián Fajber, Oliver Sagan,
Amélia Saganová

Srdečne blahoželáme a prajeme veľa zdravia.

Opustili nás

Katarína Ďaďová

Budeme na Teba v modlitbách spomínať.

Obec bude mať novú stránku

Pribiš bude mať do konca roka novú internetovú stránku. Bude tam miesto pre všetky organizácie pôsobiace v obci, aktuálne informácie aj oznamy. Zároveň pribudne mobilná aplikácia Pribiš s priamym prepojením so stránkou a sociálnymi sieťami. Záujemcovia môžu zaregistrovať svoj mail pre rýchlejšiu informovanosť. Slabozrakí, nevidiaci a nepočujúci budú mať bezbariérové web sídlo. Všetko potrebné nájdete na stránke www.pribis.sk, ktorá bude v zmysle zákonov Slovenskej republiky.

Najstarší Pribišan pozná recept na dlhovekosť

Tento rok oslávil Anton Mikulaj okrúhle výročie, dožil sa 90 rokov. Je druhým najstarším obyvateľom Pribiša, najstarší spomedzi mužov. Starosta Rastislav Suroviak mu pri tej príležitosti osobne zablagožehal a v mene samosprávy mu odovzdal darčekový kôš. „Pán Mikulaj nás pohostil a porozprával nám veľa zo svojho dlhého života,“ povedal Rastislav Suroviak. „Ani v tomto veku ho neopúšťa humor, pozná množstvo vtipov a práve zmysel pre humor je podľa neho receptom na dlhovekosť.“

Škôlkari začali využívať priestory starej školy

Uplynulé roky obec bojovala s havarijným stavom materskej školy, ktorá sídlila v 35-ročnej budove. Dokonale sa na nej prejavil zub času. Priestory bolo ťažké vykúriť, kúrilo sa len akumuláčnými pecami, ktoré už tiež mali veľa za sebou a posledné faktúry za elektrickú energiu, spotrebovanú na tomto type vykurovania, sa vyšplhali na 650 eur mesačne.

Vedenie samosprávy teda muselo nutne hľadať riešenie problému. Ministerstvo školstva v tom čase vyhlásilo výzvu na

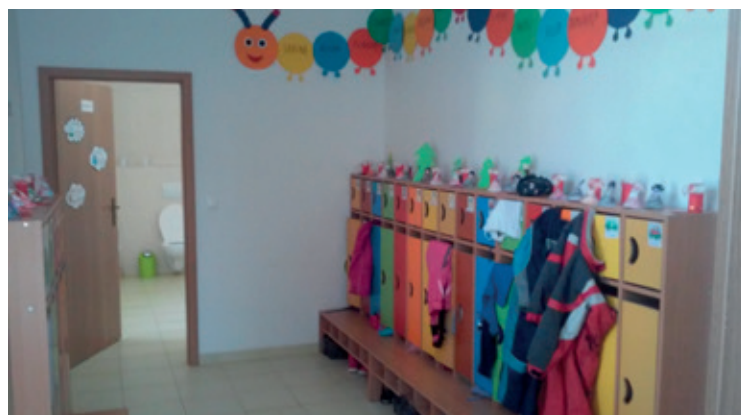
rozšírenie kapacity škôlok. Pribiš sa zapojil a dostal dotáciu 68-tisíc eur. Z toho 61-tisíc eur bolo určených na kapitálové výdavky (stavebné) a 7-tisíc eur na bežné výdavky. Obec sa spolupodieľala piatimi percentami. Vlni z dotácie kúpila nové vybavenie materskej školy ako posteľe, nábytok, hračky. Na prelome rokov obec vypísala súťaž na dodávateľa stavby, ktorú vyhrala firma Almagro so sumou 65 230 eur. Na jar sa prestavba začala. Práce prebiehali podľa harmonogramu a

tak nový školský rok sa mohol zahájiť vo vynovených priestoroch. Počas rekonštrukcie sa vymenili okná, strecha, dvere, rozvody elektrickej energie, vody i kúrenia. V pivnici vznikla nová kotolňa na vykurovanie škôlky na pevné palivo, no pripravená do budúcnosti na kúrenie peletami. V podkroví je krásna spálňa, toalety a sklad. Na prízemí v bývalej triede vznikla herňa, v kabinete sú šatne a toalety, v bývalom byte jedáleň s kuchyňou, riaditeľňou, záchodom pre zamest-

nancov a skladmi. Deti majú v herni podlahové kúrenie kombinované s radiátormi v miestnosti.

Samospráva chce v budúcom roku postupne upravovať okolie budovy. Plánuje dokončiť fasádu a vybudovať chodníky pre lepšiu dostupnosť. Na úrade vlády žiada na túto investíciu dotáciu.

Budova bývalej starej školy je murovaná, preto vedenie obce verí, že poslúži mnohým generáciám bez ďalších väčších opráv.

Fotografické návraty - požiar dediny v roku 1927

Nová materská škola otvorila svoje brány

Pred otvorením škôlky sa pracovalo do posledného dňa, teda do 4. septembra, aby deti mohli prísť ráno 5. septembra do krásnej triedy. Keď ju uvideli, sledovali so záujmom všetko okolo seba, prekvapene pozerali aj na novú pani učiteľku.

Materská škola v Pribiši má krásne, nové priestory, ktoré sú vhodné na výchovu a vzdelávanie detí už od 2,5 roka do šiestich rokov. V škôlke je momentálne dvadsať detí. Trieda je priestraná, presvetlená, má nové zariadenie, hračky, interaktívnu tabuľu. Priestory sú vhodné a podnetné pre vzdelávanie aj oddych detí. Nezabúdajme, že i prostredie vychováva a tam, kde sa cítime dobre, príjemne, sa radi vraciame a sme tam spokojní. Verím, že k spokojnosti budú prispievať aj učiteľky. Aj jedáleň je vždy skrášlená a upravená pre stolovanie, o to sa stará šikovná teta kuchárka.

Mladšie deti pri obede niekedy zaspávajú a tešia sa na svoju posteľku v rozprávkovej spálni. Predškôláci posteľu veľmi neoblubujú, ale aj oni si radi oddýchnu pod farebným paplónom. Predtým si vypočujú rozprávku od pani učiteľky. Triedu a spálňu zútulňujú pekné koberce, ktorých kúpu financoval Ľubomír Juríčka. V škôlke všetko funguje vďaka zručnej tete školníčke.

Keď príde jar, budeme sa tešiť, ako si postupne upravíme okolie, aby aj vonkajšie prostredie, detské ihrisko boli pekné a pre hry detí bezpečné. Veríme, že plány sa nám podarí uskutočniť aj s pomocou rodičov, ktorým patrí vďaka za pomoc a ústretovosť.

Naši mudrlanti povedali:

Škôlkarik: „Pani učiteľka, na aké palivo ide raketa?“ Myslíš, že na benzín?“

Učiteľka: „Ja neviem, ale na benzín asi nie.“

Škôlkarik: „Tak na nejaký olej?“

Učiteľka: „No to neviem.“

Škôlkarik: „Si učiteľka a nevieš?“

Škôlkarik: „Pani učiteľka, veď aj ty si ľahni na lehátko.“

Učiteľka: „Ja nemôžem, ja musím dávať na deti pozor.“

Škôlkarik: „Ja ti na deti dám pozor! Raz budem spať ja, raz ty.“

Učiteľka: „Lehátko je pre deti, mne bude malé.“

Škôlkarik: „Máme doma dosiek dost, ja ti urobím väčšie, len tá mu-

sím pomerat.“

Pridal sa iný škôlkarik: „Náš starký má dost dosiek, ja ti pani učiteľka tiež urobím veľkú posteľ!“

Pani učiteľka si obzerá krásne lúky nad domami a pýta sa detí: „Čo je tam za lúkami, je tam nejaká cesta, prejdeme tam?“

Škôlkarik: „Nie, tam je koniec sveta!“

Učiteľka: „Ty si veľký šinter, najväčší na svete!“

Škôlkarik: „Nie som, lebo šinteri neexistujú!“

Učiteľka: „Ako sa volá tvoj ocko?“

Škôlkarik: „Starosta.“

Učiteľka: „Ako ocka volajú, keď niekto k vám príde?“

Škôlkarik: „Starosta.“

Učiteľka: „Ako ocka volá maminka?“

Škôlkarik: „Starosta.“

Gazdovské „veľké reči“ malých gazdov-škôlkarikov:

Škôlkarik 1.: „My máme päť býkov.“

Škôlkarik 2.: „My máme šesť býkov.“

Škôlkarik 3.: „...a my máme mačku!“

Biskup navštívil farnosť

Pondelok 10. októbra sa do života Pribiša zapísal ako jeden z výnimočných. Obec navštívil spišský diecézny biskup Štefan Sečka. Popoludní bol hosťom obecného úradu, kde ho privítal starosta Rastislav Suroviak. Spoločne si prezreli priestory kultúrneho domu a novozrekonštruovanú materskú školu. Dedinou sprevádzal vzácného hosta aj farár Peter Pitoniak. O 17. h biskup odslúžil omšu vo farskom kostole sv. Ondreja v Pucove.

Potom diskutoval s veriacimi a tým svoju návštevu zavŕšil. Do farnosti priniesol veľa Božieho požehnanja.

Skauti čoskoro prinesú do dediny Betlehemskej svetlo

Mal si niekedy chuť spať v lese pod holým nebom, pozorovať hviezdy a počúvať ružu jeleňov? Alebo počas raftovania, lezenia resp. na poľskej párty spoznať skautov v Poľska, Rumunska, Palestíny, Ománu, USA, Francúzska či mnohých iných krajín? Rád zdolávaš vrcholky hôr a kocháš sa výhľadmi na okolitú krajinu? Alebo máš rád duchovno, snažíš sa na sebe pracovať, rozvíjať cnosti a objavuješ krásu literatúry? A čo tak sa zobudiť s pohľadom na pasúce sa kone na Muránskej planine? Alebo by si sa len chcel konečne najesť čučoriedok do sýtosti bez toho, aby si ich musel zbierať? Toto všetko a ešte mnoho iného sme prežili my, skauti zo 4. oddielu v Pribiši, počas posledného polroku.

Hneď na začiatku letných prázdnin sme sa vybrali obdivovať krásy Malého a Veľkého Rozsutca v Malej Fatre. Vracali sme sa spečení, unavení, hladní, s otlakmi na nohách. Z toho je jasné, že pri najbližšej príležitosti ideme na túru zas. A potom sme už vyrazili na Letný tábor do Kláštora pod Znievom, kde sme počas 10 dní v lone prírody zažili úžasné búrky, pomohli v zariadení Dobrý pastier, ktoré pomáha núdznym, prešli skaut race-om, smiali sa, spievali, zaspávali pod hviezdami, súťažili v olympiáde, saunovali sa, varili v Setonovom hrnci, poľovali v safari, mali nočný pochod a samozrejme postavili najlepší sušiak. V auguste bolo v neďalekom Poľsku medzinárodné stretnutie skautov tzv. Jamboree, kde človek spoznal nielen krásy Poľska, ale hlavne krásy jednoty a bratstva skautov z celého sveta. Začiatkom septembra sme sa vydali na Muránsku planinu, kde sme zažili naozajstnú divočinu. Keďže sme prvý deň nestihli prísť do útulne, zložili sme svoje batôžky tam, kde sme boli, v hore v blízkosti rúbaniska. Chvíľku sme si zabrnkali na gitarke a potom sme už mohli

okolo seba počúvať ručanie jeleňov. Na druhý deň sme mohli v blate pozorovať stopy zvery, či už diviaka, mladého a starého medveďa, rysa či známych muránskych koní. Koníky sme si naozaj užili, keďže sa pásli okolo útulne, kde sme spali druhú noc. Ďalší deň sme sa vybrali na hrad Muráň. Cestou sme zo skalného zrázu mali krásny výhľad na naozaj divokú prírodu. Kam oko dovidí, všade len lesy, lesy a lesy. Poslednú noc sme strávili na hrade Muráň a nasávali do seba Muránsku históriu. Ak si chcete oddýchnuť v lone prírody a bez množstva turistov, Muránska planina je to pravé! V septembri sme ešte stihli navštíviť našich bratov a sestry v Mútnom a troška sa vzdelat' i zabaviť na kaštieli v Mokradi. V Mútnom sme si zahrali mestskú hru, najedli sa čučoriedok i iných čučoriedkových dobrôt do sýtosti, naučili sa čo-to z goralčiny a zahrali si muzikál, komédiu i tragédiu so štipkou goralčiny, ktorej sme veľmi nerozumeli. Na kaštieli sme sa zúčastnili kráľovskej svadby, únosu nevesty, ktorú sme nakoniec zachránili, aj keď to nebolo jednoduché, a samozrejme, aj mnohých zaujímavých prednášok. Nezháľame však ani na domácej pôde. Tu sa tešíme novým členom, ktorí nám už pomáhali aj počas brigády na našej maringotke. Pomaly ju opravujeme a veríme, že už na jar sa z nej bude pravidelne ozývať detský smiech. Keďže sa blížia vianočné sviatky, tak vám všetkým opäť prinesieme Betlehemskej svetlo. Betlehemskej svetlo, ktoré je odpálené z Baziliky Narodenia Pána v Betleheme, a postupne putuje po celej Európe i do zámoria ako symbol pokoja a mieru. My vám Betlehemskej svetlo prinesieme 23. decembra v poobedných až večerných hodinách. Tešíme sa myšlienke, že počas Štedrej večere budeme zjednotení navzájom s miliónmi iných ľudí.

Pribiš privítal šiestich nových obyvateľov

Vedenie samosprávy oficiálne uvítalo nových občanov, narodených v roku 2016. Starosta Rastislav Suroviak sa rodičom prihovril, nasledoval zápis do kroniky, fotenie a odovzdanie pamätného listu. Každý drobček dostal malý darček a finančný príspevok. Rodičia boli zvedaví na novú škôlku, starosta ich preto previedol jej priestormi. Na záver si všetci v predstihu posedeli pri vianočnej hudbe.

Pribišania narodení v tomto roku:

- * Veronika Martvoňová (26. 1. 2016)
- * Stela Šlachtová, (12. 5. 2016)
- * Boris Kantár, (12. 7. 2016)
- * Maximilián Fajber, (2. 8. 2016)
- * Oliver Sagan, (3. 8. 2016)
- * Amélia Saganová, (19. 8. 2016)

Obec im praje veľa zdravia a rodičom mnoho síl pri výchove.

Stromy napadnuté lykožrútom treba čo najskôr odstrániť

Okresný úrad v Dolnom Kubíne, pozemkový a lesný odbor, zvolal 25. novembra pracovné zasadnutie obhospodárovateľov lesov, ich odborných lesných hospodárov a starostov obcí z územia s kalamitným premnožením podkôrneho hmyzu. Cieľom stretnutia bolo dôsledné uplatnenie ochranných opatrení proti podkôrnemu hmyzu v smrekových porastoch na lesných pozemkoch a bielych plochách, ktorý sa rozšíril v katastrálnych územiach obcí Oravský Biely Potok, Podbiel, Krivá, Dlhá nad Oravou, Chlebnice, Sedliacka Dubová, Horná Lehota, Oravský Podzámok, Pokryváč, Pribiš, Malatiná a Pucov na ploche okolo 2500 ha.

V katastrálnom území Pribiš je priamo napadnutých 50 ha smrekových porastov tzv. bielych plôch (pastva) do ktorých nie sú ale započítané napadnuté plochy pasienkového spoločenstva Davčovka. Najväčšie napadnutie 943 ha je zaznamenané v Dlhej nad Oravou. Napadnuté plochy sú po pravej strane rieky Orava v smere od Kralovian do Trstenej.

Na stretnutí sa prítomní dohodli, dokedy musia napadnuté plochy odstrániť. Tento dátum bol stanovený na koniec marca budúceho roka, ak sa tento termín nestihne, predpokladajú, že smrekové porasty v týchto územiach do piatich rokov úplne vymiznú. Premnoženie podkôrneho hmyzu je podľa odborníkov spôsobené hlavne klimatickou zmenou, lykožrút má ideálne podmienky v teplom počasí, do jedného roka sa môže vyrobiť až trikrát. Vývoj larvy trvá 6 až 10 týždňov. Larva, keď je slabá zima, prezimuje a na jar v máji sa opäť vyrobí. Z jedného smreka môže vyletieť až 150 000 lariev, ktoré doletia do troch kilometrov. V našich podmienkach poznáme štyri druhy

lykožrúta, smrekového, tvorí až 95 % a je najväčší, lesklého, ktorý napáda aj mladé porasty do 20 rokov, severského, napáda 40-ročné stromy a smrečinového, ktorý nenalietava na ležiace drevo, nevytvára ohniská, ale napáda ihličie, ktoré postupne vybledne a odpadne. Lykožrút v našich podmienkach vždy existoval, ale nebol taký premnožený, lebo nielen teplé počasie pôsobí na jeho rozmnožovanie, ale aj neodborná lesná činnosť. Medzi hlavné príčiny spôsobené lesnou činnosťou patria nevyťažené a nevyvážené zvyšky po ťažbe. Pri ťažbe dreva nestačí vyrábať len suché napadnuté stromy, ale hlavne stromy okolo nich. Že sú napadnuté poznáme podľa odlupenej alebo napadnutej kôry, napadnutého koreňa, vytekajúcej živice a žltého sfarbenia ihličia. Preto najskôr musíme vyťažiť okolité napadnuté stromy, v suchároch sa lykožrút už nenachádza.

V pribišskom katastrálnom území sú napadnuté smrekové porasty v Klinkovej, Mišovej, Cepkovej, Popod Grún, Kôprová, Šmyková jama, Hlbokô, Smržová jama, najhoršie je to v miestach Grúň, Pod Grúň. Lykožrút sa začína prejavovať aj v lokalite Na Grúň, podobne zle sú na tom lokality Husárová jama a Pod Lihotská, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb. Urbárske spoločenstvo a spoločenstvo Davčovka napadnuté stromy likviduje, horšie je to s likvidáciou podkôrneho hmyzu na parcelách vo vlastníctve fyzických osôb.

Upozorňujeme preto vlastníkov smrekových porastov na trvalých trávnatých plochách a bielych plochách, aby túto výzvu brali na vedomie a napadnuté stromy do 30. marca 2017 odstránili. Záujmom nás všetkých musí byť, aby sa smrekové porasty zachovali, lebo z listnatých stromov väzbu na rodinný dom nenapílime.

Pribišania opäť súťazili o najkrajšiu mrkvu

Mrkvárske hody majú za sebou šiesty ročník. Nechýbala sv. omša, zaujímavý kultúrny program v podaní domácich interpretov aj hostí ani súťaže. Mrkvárske hodnotili účastníci. Najkrajšiu mrkvu vypestovala Pribišanka Jarka Skoknová. Cenu za špecialitu získala Sárka Fajgerová za mrkvový koláč. Víťazstvo podčiarkuje fakt, že získala raz toľko hlasov ako druhý v poradí. „Medzi špecialitami sa našlo všeličo. Mrkvu pridali do torty aj do kabáča, všetko chutilo perfektne,“ povedal starosta Rastislav Suroviak. Pílenie kláta bruchačkou vyhrali manželka Povalovci z Pucova. Za 14 sekúnd sa tak prepíliť k zaujímavej cene – autu s plnou nádržou na víkend. Na husliach zahrála Martinka Kováčiková, na akordeóne Ivetka Mičáňová. Folklórne piesne zanátila Mária Maretttová, repetácke Ján Šináľ. Hodovníkov pozdravila Čechina z Veličnej, heligonkári zo zušky a fujarista Jaroslav Sloboda. Deti sa mohli povoziť na koni aj na kolotoči a zaskákať si v hrade. Súčasťou osláv bola aj prehliadka bývalej školy, z ktorej sa po rekonštrukcii stane škôlka. „Ludia boli unesení, hlavne tí, ktorí tam chodili do školy. Prechádzali sa po budove a spomínali, čo kde bolo.“ DJ Kozák hral zábavajúcim sa Pribišanom až do rána bieleho. „Všetko sa vydarilo,“ teší sa starosta. „Vyšlo počasie aj ľudí sa nazbieralo. Vážim si, že v sobotu nechali robotu robotou a prišli hodovať. Ďakujem im za účasť a sponzorom za podporu. Na rok si pripomenieme 450. výročie založenia obce, takže Mrkvárske hody budú oveľa veľkolepejšie.“

Lucia Šmigovská

Udeje sa

- 6.1.2017 - 15. ročník pešieho Trojkráľového prechodu Pribišským chotárom. Štart o 10. h pri KD. Medzizastávka pri Troch sosenách spojená s opekaním. V KD pripravený guláš, čaj s rumom a hudba.
- 28.1.2017 - 4. Ročník reprezentačného plesu obce Pribiš.
- február, marec - Obecná zabíjačka - jaternice, klobásky, kapustnica, tlačienka, škvarky, všetko pripravené pre ľudí a zadarmo.
- august - 7. mrkvárske hody spojené so 450. výročím vzniku obce. Ďalšie podujatia: Deň matiek, Deň seniorov, Uvítanie detí do života, stolnotenisový turnaj. Presné termíny konania týchto akcií sa obyvatelia dozvedia včas.